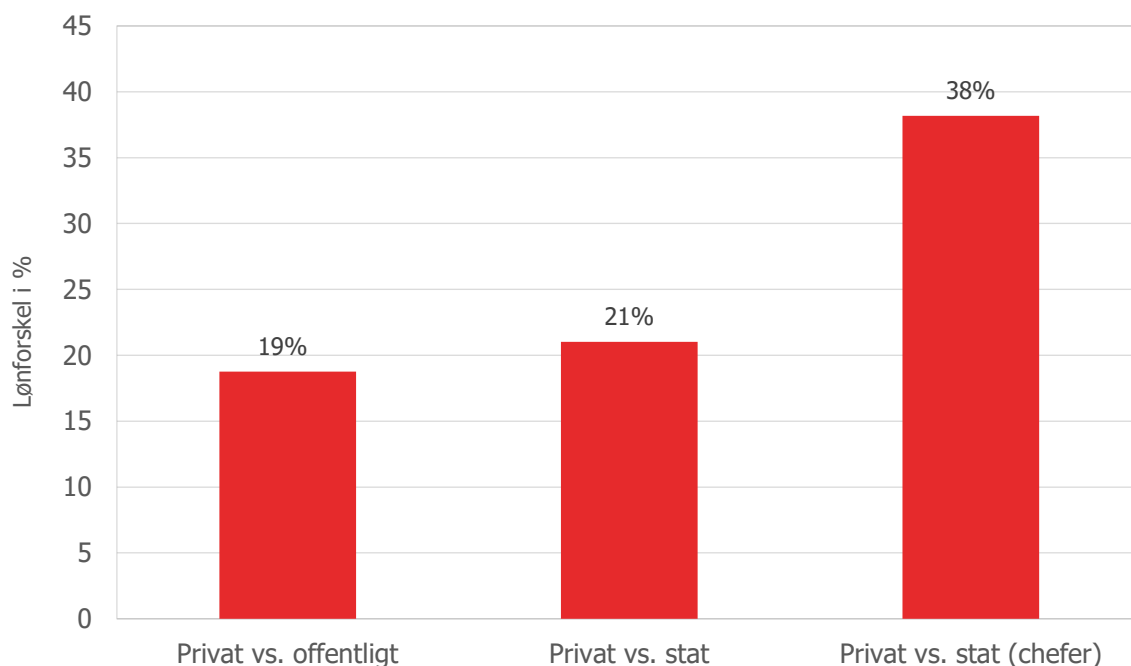

Akademikere tjener 132.000 kr. mere om året i den private sektor sammenlignet med den offentlige sektor

Løn spiller en stor rolle, når arbejdsgivere skal fastholde og rekruttere medarbejdere. For de offentlige arbejdsgivere er det en særlig udfordring, at man ligger i konkurrence med det private arbejdsmarked. Denne analyse ser nærmere på lønforskellene mellem den offentlige og private sektor og finder, at især personer med en lang videregående uddannelse (LVU), som arbejder i den offentlige sektor, har et betydeligt lønefterslæb relativt til den private sektor.

Figur 1 viser lønforskellen mellem akademikere ansat i den private sektor og hhv. hele den offentlige sektor og staten. Privatansatte akademikere tjener i gennemsnit 19 pct. mere end offentligt ansatte med samme uddannelse og alder. For statsansatte akademikere er forskellen 21 pct. For den gennemsnitlige akademiker ansat i staten svarer det til et efterslæb på omtrent 132.000 kr. årligt. For chefer med en akademisk uddannelse er forskellen 38 pct.

Figur 1. Lønnen for offentligt ansatte akademikere sakker bagud

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistiks registre.

Anm.: Figuren omfatter kun personer med en lang videregående uddannelse. En positiv lønforskel indikerer, at lønnen er højere i den private sektor sammenlignet med den offentlige sektor. Data er fra 2020.

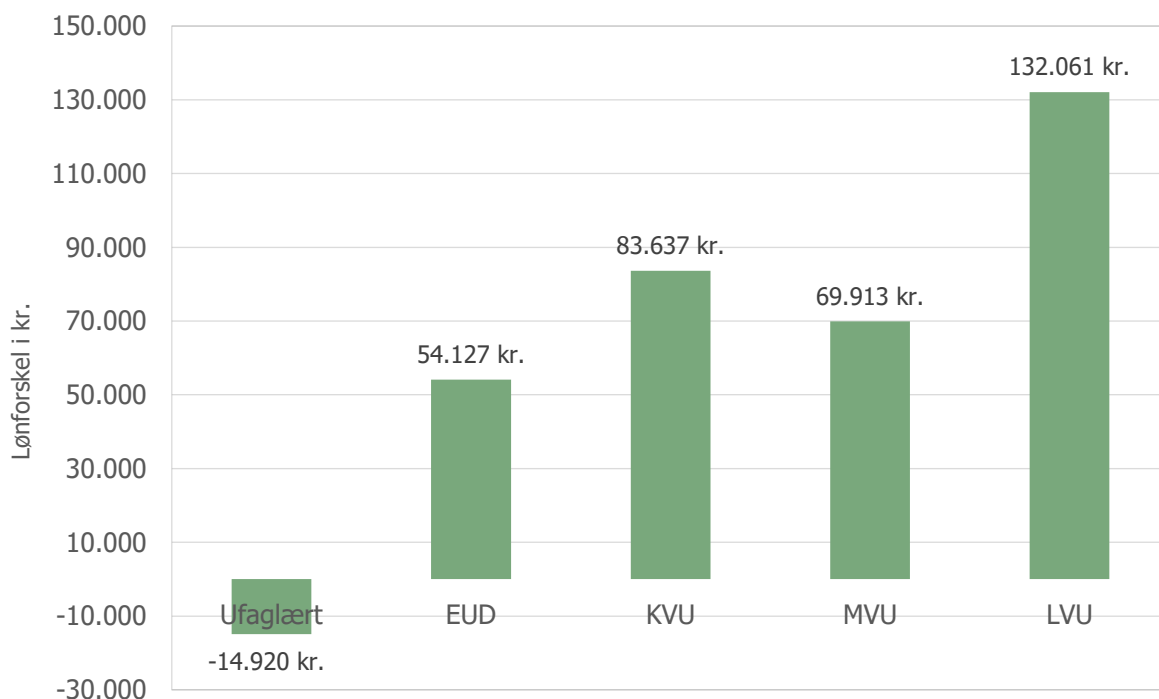
Løneftersløbet i den offentlige sektor gør det sværere at rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere.

Derudover kan løneftersløbet for chefer have negative konsekvenser i form af mindre effektiv ledelse og øget arbejdspress. Øget arbejdspress, øget sygefravær og medarbejderflugt i staten er blevet belyst og diskuteret fra flere sider de senere år.

Løneftersløbet i den offentlige sektor er hovedsagelig et problem for akademikere. Figur 2 sammenligner lønforskellen i kroner og øre mellem den private sektor og staten på tværs af uddannelsesniveauer. Den største lønforskel ses for akademikere, hvor det årlige løneftersløb er på godt 132.000 kr.

Der er også en betydelig forskel for personer med en kort videregående uddannelse. Lønforskellen for de ikke-akademiske grupper afspejler imidlertid i vidt omfang, at de udfører forskelligt arbejde på tværs af sektorer. For de akademiske grupper afspejler lønforskellen derimod forskellig aflønning af det samme arbejde. Dette er belyst i en analyse af [jobskifte på tværs af sektorer](#), som Akademikerne har udarbejdet.

Figur 2. Højtuddannede tjener 130t kr. mere om året på det private arbejdsmarked

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra DST's registre: LONN og UDDF.

Anm.: Et positivt kronebeløb indikerer, at lønnen er højere i den private sektor sammenlignet med den offentlige sektor. Data er fra 2020. Figuren sammenligner privatansatte og ansatte i staten.

Hovedkonklusioner

- Akademikere oplever et stort lønefterslæb i den offentlige sektor. I gennemsnit tjener en privatansat akademiker 19 pct. mere sammenlignet med en offentligt ansat akademiker med samme uddannelse og alder. For statsansatte er lønforskellen til 21 pct. For den gennemsnitlige akademiker ansat i staten svarer det til et efterslæb på omtrent 132.000 kr. årligt.
- For akademiske chefer er lønforskellen endnu mere udtalt. En privatansat chef tjener i gennemsnit 38 pct. mere end en offentligt ansat chef med samme uddannelse og alder.

Privatansatte tjener generelt mere end offentligt ansatte, men lønefterslæbet er størst for akademikere.

Metode

Analysen beror på data fra følgende registre fra Danmarks Statistik: lønstatistikken alle sektorer (LONN), højest fuldførte uddannelse (UDDF)

Som lønbegreb bruges standardberegnet månedsfortjeneste.

Population er afgrænset til 18-66-årige. Uddannelser afgrænses ved højest fuldførte uddannelse. Gruppen af chefer omfatter personer, der udfører overordnet ledelse eller ledelse i øvrigt.

Analysen sammenligner personer, der har den samme højest fuldførte uddannelse og er i samme aldersgruppe, men som er ansat i forskellige sektorer.